

Chambre des Représentants

SESSION 1956-1957.

20 NOVEMBRE 1956.

PROJET DE LOI

modifiant l'article 180
du Code d'Instruction Criminelle.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS.

Les articles 180, 180bis et 180ter, introduits dans le Code d'Instruction Criminelle par la loi du 7 juin 1949 modifiant le dit Code, établissent pour certaines infractions de la compétence du tribunal correctionnel un système de transaction sur l'action publique.

Ces dispositions autorisent le parquet, lorsque le tribunal n'est pas saisi ou que le juge d'instruction n'est pas requis, à transiger pour les infractions punissables, soit d'une amende, soit d'une peine d'emprisonnement dont le maximum ne dépasse pas un mois, soit de l'une et l'autre de ces peines.

Elles prévoient, en outre, que lorsque l'inculpé n'a pas été condamné antérieurement à une peine criminelle ou à une peine non conditionnelle d'emprisonnement correctionnel, la faculté de transaction est permise dans tous les cas où le maximum de l'emprisonnement porté par la loi ne dépasse pas trois mois.

Ce système qui a acquis droit de cité, a donné d'excellents résultats en permettant de désencombrer les rôles des tribunaux correctionnel de causes anodines.

Toutefois, en raison du nombre sans cesse croissant d'affaires pénales et en dépit de la création de nouvelles chambres au sein des Cours d'appel et des tribunaux correctionnels, ces juridictions connaissent de nouveaux retards.

Cette situation, comme le font ressortir les statistiques, est due essentiellement à l'augmentation constante du nombre d'infractions en matière de coups et blessures involontaires à l'occasion d'accidents du roulage.

Elle est due également au fait que la compétence des tribunaux correctionnels a été singulièrement élargie en ce qui concerne ces dernières infractions par l'interprétation

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1956-1957.

20 NOVEMBER 1956.

WETSONTWERP

tot wijziging van artikel 180
van het Wetboek van strafvordering.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De artikelen 180, 180bis en 180ter, in het Wetboek van strafvordering ingevoerd bij de wet van 7 juni 1949, waardoor bedoeld Wetboek werd gewijzigd, vestigen voor bepaalde misdrijven welke tot de bevoegdheid van de correctionele rechtbank behoren een stelsel waarbij een minnelijke schikking kan worden getroffen nopens de publieke vordering.

Wanneer de zaak bij de rechtbank niet aanhangig is of de onderzoeksrechter geen opdracht heeft gekregen, machtingen die bepalingen het parket er toe nopens de misdrijven, die hetzij met geldboete, hetzij met een gevangenisstraf waarvan het maximum niet meer dan één maand bedraagt, hetzij met die beide straffen strafbaar zijn, een minnelijke schikking te treffen.

Zij bepalen bovendien dat wanneer de verdachte vroeger niet veroordeeld is geworden tot een criminele straf of tot een niet voorwaardelijke correctionele gevangenisstraf, een minnelijke schikking toegelaten is in al de gevallen waarin het maximum van de bij de wet gestelde gevangenisstraf niet meer bedraagt dan drie maanden.

Dit stelsel, dat burgerrecht heeft verkregen, heeft uitstekende resultaten opgeleverd. Hierdoor werd het mogelijk talrijke onbeduidende zaken van de rollen van de correctionele rechtbanken af te voeren.

Toch komt bij die gerechten een nieuwe achterstand voor wegens het steeds stijgend aantal strafzaken en dit niettegenstaande het feit dat er bij de Hoven van beroep en bij de correctionele rechtbanken nieuwe kamers werden opgericht.

Zoals uit de statistieken blijkt, is die toestand in hoofdzaak te wijten aan de gedurige verhoging van het aantal misdrijven in zake onvrijwillige slagen en verwondingen naar aanleiding van een verkeersongeval.

Die toestand is eveneens te wijten aan het feit dat de bevoegdheid van de correctionele rechtbanken een beduidende uitbreiding kreeg, wat deze laatste misdrijven betreft,

large que la jurisprudence a été amenée à donner à l'article 420 du Code pénal.

Un arrêt de la Cour de cassation du 28 novembre 1949 a précisé, en effet, que « toutes lésions externes ou internes si légères soient-elles, apportées au corps humain de l'extérieur par une cause mécanique ou chimique agissant sur l'état physique » constituent les coups et blessures visés par l'article 420 du Code pénal.

Cette jurisprudence exclut donc de la transaction tous les accidents qui ont causé une lésion corporelle, si minime soit-elle, le maximum de l'emprisonnement pour les coups et blessures involontaires étant de six mois en vertu de l'article 420 du Code pénal.

Pour remédier à la situation décrite ci-dessus, il s'indique d'étendre la faculté de transiger aux catégories d'affaires qui constituent la principale cause de l'arriéré judiciaire en matière pénale et qui, pour être adéquatement réprimée, ne postulent pas, dans bien des cas, la saisine d'une juridiction de jugement.

En effet, une fois le règlement des intérêts civils assuré, la prompte sanction de la transaction assurera souvent une répression adéquate des infractions aux articles 418-420 du Code pénal, à l'occasion d'accidents du roulage.

C'est le but que poursuit le projet de loi en étendant la faculté de transiger donnée au procureur du Roi aux infractions prévues par les articles 418 et 420 du Code pénal.

Le Ministre de la Justice.

door de ruime interpretatie die de rechtspraak heeft moeten geven aan artikel 420 van het Wetboek van strafrecht.

Bij een arrest van het Hof van verbreking van 28 november 1949 werd inderdaad nader omschreven dat « alle uitwendig of inwendig letsel, hoe licht het ook zij, dat aan het menselijk lichaam van buiten uit door een mechanische of chemische op de lichaamsgesteltenis inwerkende oorzaak wordt toegebracht » dient beschouwd te worden als slagen en verwondingen in de zin van artikel 420 van het Wetboek van strafrecht.

Door deze uitspraak is het dus niet meer mogelijk een minnelijke schikking te treffen bij ongevallen die een lichamelijk letsel, hoe gering het ook zij, hebben veroorzaakt, aangezien het maximum van de gevangenisstraf voor onvrijwillige slagen en verwondingen krachtens artikel 420 van het Wetboek van strafrecht zes maanden bedraagt.

Om de hierboven beschreven toestand te verhelpen, is het geraden het recht om minnelijke schikkingen te treffen uit te breiden tot de categorieën zaken die de voornaamste oorzaak van de gerechtelijke achterstand in strafzaken uitmaken en die in de meeste gevallen doelmatig bestraft kunnen worden zonder de tussenkomst van een vonnis-gerecht.

Immers, zodra de regeling van de burgerlijke belangen verzekerd is, houdt de snelle totstandkoming van de minnelijke schikking dikwijls een doelmatige bestraffing in van de misdrijven bedoeld in de artikelen 418-420 van het Wetboek van strafrecht, gepleegd naar aanleiding van een verkeersongeval.

Ziedaar het doel dat het ontwerp van wet nastreeft door het recht om een minnelijke schikking te treffen, dat aan de procureur des Konings werd toegekend, uit te breiden tot de misdrijven bedoeld bij de artikelen 418 en 420 van het Wetboek van strafrecht.

De Minister van Justitie.

A. LILAR.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par le Ministre de la Justice, le 26 juillet 1956, d'une demande d'avis sur un projet de loi « modifiant l'article 180 du Code d'Instruction criminelle », a donné le 2 août 1956 l'avis suivant :

Le projet ne soulève pas d'observations.

La chambre était composée de :

Messieurs : J. Coyette, conseiller d'Etat, président,
G. Holoye et K. Mees, conseillers d'Etat,
L. Frédéricq et A. Bernard, assesseurs de la section de législation,
Théo A. Coopman, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. Coyette. Le rapport a été présenté par M. Vliebergh, substitué.

Le Greffier,

(s.) Théo A. COOPMAN.

Le Président,

(s.) J. COYETTE.

Pour expédition délivrée au Ministre de la Justice.

Le 10 août 1956.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

R. DECKMYN.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vacatiekamer, de 26e juli 1956 door de Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot wijziging van artikel 180 van het Wetboek van strafvordering », heeft de 2e augustus 1956 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : J. Coyette, raadsheer van State, voorzitter,
G. Holoye en K. Mees, raadsheren van State,
L. Frédéricq en A. Bernard, bijzitters van de afdeling wetgeving,
Théo A. Coopman, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. Coyette. Het verslag werd uitgebracht door de H. Vliebergh, substitueet.

De Griffier,

(get.) Théo A. COOPMAN.

De Voorzitter,

(get.) J. COYETTE.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister van Justitie.

De 10e augustus 1956.

De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMYN.

PROJET DE LOI**BAUDOUIN,**

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le Ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique.

L'alinéa 2 de l'article 180 du Code d'Instruction Criminelle, tel qu'il a été rétabli par l'article 3 de la loi du 7 juin 1949, est remplacé par la disposition suivante :

« Lorsque antérieurement à l'infraction, le délinquant n'a jamais été condamné à une peine criminelle ou à une peine non conditionnelle d'emprisonnement correctionnel, le procureur du Roi peut exercer la faculté prévue à l'alinéa précédent dans tous les cas où le maximum de l'emprisonnement prévu par la loi ne dépasse pas trois mois et en cas d'infractions prévues par les articles 418 et 420 du Code pénal. »

Donné à Ciergnon, le 19 septembre 1956.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

*Le Ministre de la Justice,***WETSONTWERP****BOUDEWIJN,**

Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN Wij :

Onze Minister van Justitie is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel.

Lid 2 van artikel 180 van het Wetboek van strafvordering, zoals het opnieuw werd vastgesteld bij artikel 3 van de wet van 7 juni 1949, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Wanneer de delinquent vóór het misdrijf nooit is veroordeeld geworden tot een criminele straf of tot een niet voorwaardelijke correctionele gevangenisstraf, kan de procureur des Konings het bij de vorige alinea bepaalde recht uitoefenen in al de gevallen waarin het maximum van de bij de wet voorziene gevangenisstraf niet meer bedraagt dan drie maanden en in geval van misdrijven, bepaald bij de artikelen 418 en 420 van het Wetboek van strafrecht. »

Gegeven te Ciergnon, de 19^e september 1956.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Justitie,

A. LILAR.